

ZATERDAG
18 OKTOBER
2025

OUDE KERK
HELVOIRT
19.00 UUR

OPEN KERK
VOORAF

HELVOIRT
Orgelspel

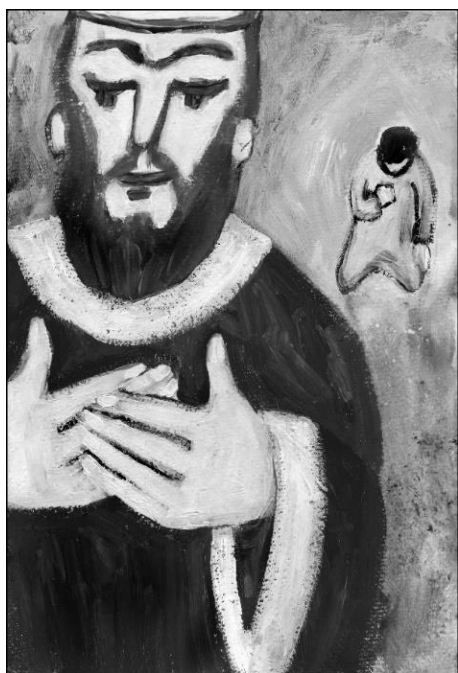
NEGENENTWINTIGSTE ZONDAG DOOR
HET JAAR

Thema:

RECHTVAARDIG IN GODS OGEN

Komende vieringen Open Kerk

Zaterdag 1 november 19.00 uur Gedachtenis
Zaterdag 15 november 19.00 uur Viering
Zaterdag 29 november 19.00 uur Adventsviering



Voor wie de vieringen van Open Kerk
mogelijk wil blijven maken:
NL 80 INGB 0006 2320 91
t.n.v. Open Kerk Helvoirt

website: www.openkerkhelvoirt.nl

OPEN KERK

HELVOIRT

INTREDELIED

*Wees hier aanwezig, Woord ons gegeven.
dat ik U horen mag met hart en ziel. .*

Wek uw kracht en kom ons bevrijden. (2x)

*Woord ons gegeven, God in ons midden,
toekomst van vrede, wees hier aanwezig.
Uw wil geschiede, uw koninkrijk kome.
Zie ons, gedoog ons, laat ons niet vallen.*

Wek uw kracht en kom ons bevrijden. (2x)

*Dat wij niet leven, gevangen in leegte.
Dat wij niet vallen, terug in het stof.
Zend uw geest, dat wij worden herschapen.*

Wek uw kracht en kom ons bevrijden. (2x)

*Dat wij U horen, dat wij U leven,
mensen voor mensen, alles voor allen.
Dat wij volbrengen uw woord, onze vrede.
Wek uw kracht en kom ons bevrijden.*

Wek uw kracht en kom ons bevrijden. (2x)

WELKOM

Het thema van deze viering, 'Rechtvaardig in Gods ogen', klinkt nogal wettisch of moralis-tisch, vindt u niet? Ik kan u geruststellen: de lezingen van vandaag vertellen ons juist dat, als we ons klein en juist niet rechtvaardig voelen, we mogen schuilen in Gods barmhartigheid.

Welkom in dit huis u allen,
met elkaar verbonden
in God die ons liefdevol opwacht.

LIED

*Wees hier aanwezig, Woord ons gegeven.
dat ik U horen mag met hart en ziel.*

Wek uw kracht en kom ons bevrijden. (2x)

STILTE

Gij God, schep ruimte in mij
en maak het stil
in mijn hoofd en in mijn hart.
Spreek tot mij,
raak mij aan,
vervul mij van uw liefde.

SCHULD EN VERGEVING

V. Heer God,
vol vertrouwen leggen wij
wat voorbij is in uw handen.
Wil vergeven wat verkeerd was
en zegenen wat goed was.
Geef ons een diepe rust
om, toegerust met uw kracht,
vanuit uw liefde te leven.

A. Blijf ons met uw liefde nabij
vandaag en alle dagen.

BEZINNING EN LIED

V. U die ik 'God' durf noemen,
U ziet me zoals ik nog niet ben.
U ziet al hoe ik zal zijn
als U in mij alle ruimte krijgt.

K. *Dat mensen de eeuwen door
in treur- en loflied
van U zijn blijven zingen –*

G. *het moet U, God, een wonder zijn
groter dan uw schepping,
groter dan de mens.*

V. Ik kom in beweging,
niet uit mezelf
maar omdat ik word getrokken
door uw droom met mij.

K. *Dat mensen de eeuwen door
in smEEK- en dankgebed
tot U zijn blijven bidden –*

G. *het moet U, God, een wonder zijn
groter dan uw schepping,
groter dan de mens.*

V. Het is een vreemde ervaring
dat ik mezelf beter zie
in het gekend worden door U
dan in het zelf kennen.

K. *Dat mensen de eeuwen door
bij tij en ontij
op U zijn blijven hopen –*

G. *het moet U, God, een wonder zijn
groter dan uw schepping,
groter dan de mens.*

*Ga in alles met ons mee.
Haal ons, God, door alles heen.*

GEBED

V. Dat Gij
dieper dan wijzelf
de ziel van ons bestaan bent -

dat wij
meer dan waar ook
bij U thuis zijn -

dat Gij
meer dan wie ook
ons nabij en trouw bent -

daar vragen wij om
daar vertrouwen wij op
voor nu en straks.

A. Amen

LIED

G. *We zijn geen vreemden voor elkaar
al spreken we andere talen.
We zijn geen vreemden voor elkaar
we zijn van één zon de stralen.*

K. *We vormen een geheel
en jij en ik zijn deel –*

G. *waar één mens lijdt,
lijdt heel de wereld.*

LEZING UIT HET BOEK WIJSHEID VAN JESUS SIRACH (35:14 -17)

Probeer de Heer niet om te kopen,
want Hij gaat er niet op in.
Vertrouw niet op een offergave
die door onrecht is verkregen,
want de Heer is een rechter
en persoonlijk aanzien is voor Hem
niet van belang.
Hij is niet partijdig ten koste van de arme,
Hij verhoort de bede van wie onrecht werd gedaan.
Hij slaat acht op de smeekbede van een wees
en op de jammerklachten van een weduwe.

LIED

- G. *We zijn naar 't zelfde beeld gevormd
al zien we met andere ogen.
We zijn naar 't zelfde beeld gevormd
door één Levensgeest bewogen.*
- K. *We vormen een verband
zijn aan elkaar verwant –*
- G. *waar één mens sterft
sterft heel de wereld.*

LEZING UIT HET EVANGELIE VOLGENS LUCAS (18:9 -14)

Met het oog op degenen die zichzelf rechtvaardig vinden en anderen minachten, vertelde Jezus de volgende gelijkenis. 'Twee mensen gingen naar de tempel om te bidden, de een was een farizeeër en de ander een tollenaar. De farizeeër stond daar rechtop en bad bij zichzelf: "God, ik dank u dat ik niet ben als de andere mensen, die roofzuchtig of onrechtvaardig of overspelig zijn, en dat ik ook niet ben als die tollenaar. Ik vast tweemaal per week en draag een tiende van al mijn inkomsten af." De tollenaar echter bleef op een afstand staan en durfde niet eens zijn blik naar de hemel te richten. In plaats daarvan sloeg hij zich berouwvol op de borst en zei: "God, wees mij zondaar genadig." Ik zeg jullie, hij ging naar huis als iemand die rechtvaardig is in de ogen van God, maar die ander niet. Want wie zichzelf verhoogt zal vernederd worden, en wie zichzelf vernedert zal worden verhoogd.'

LIED

- G. *We zijn een leven onderweg
Al volgen we andere wegen.
We zijn een leven onderweg
en wie komt geen ander tegen.*
- K. *De grond van dit bestaan
in vrede samengaan –*
- G. *Wie één leven redt,
redt heel de wereld.*

OVERWEGING

Ik vermoed dat menigeen onder ons het evangelie van vandaag goed kent. Het is een tot de verbeelding sprekende parabel of gelijkenis met een dankbaar thema: de onkreukbare farizeeër wordt de mantel uitgeveegd en de mislukkeling van een tollenaar vindt genade in Gods ogen. Jezus trekt de aandacht met een extreme zwart-wit tekening. En dan voelt u al: deze parabel zal toch niet zo eenduidig zijn als op het eerste gezicht lijkt.

Bij ons, 2000 jaar later, is van het woord farizeeër vooral de negatieve klank blijven hangen van "muggenzifter" en "huichelaar", en dus vinden wij de boven geschetste zwart-wit tegenstelling normaal. Maar de Joodse toehoorders van Jezus vonden dat allerm minst! Bij hen bracht die een regelrechte schok teweeg. De farizeeërs stonden bekend als deskundigen inzake de uitleg van de Thora, de heilige wet, het woord van God; ze probeerden ook zelf trouw daarnaar te leven. Ze werden door het volk gerespecteerd, op een voetstuk geplaatst. De tollenaars daarentegen, die voor de Romeinse bezetter, de vijand, zwaar belastinggeld inden en zich daarbij vaak zelf verrijkten ten koste van eigen volk, maakten zich gehaat. Ze stonden bekend als bedriegers, als publieke zondaars zeg maar. In de bijbel worden dan ook vaak "tollenaars" en "zondaars" in één adem genoemd. En dat Jezus met hen omging, leverde hem veel kritiek op.

Dus in de ogen van de toehoorders was het volkomen terecht dat de farizeeër God dankte voor wie hij zelf was. We mogen niet vergeten dat het klopte wat de farizeeër over zichzelf zei: hij wilde leven volgens de wet, vastte vaker en gaf meer weg

dan de wet voorschreef én hij bedankte daarvoor niet zichzelf maar God. En dat de tollenaar zich bescheiden opstelde en om genade vroeg, vonden de toehoorders ook normaal voor iemand met zo'n strafblad.

Maar dan komt de conclusie van de parabel: de tollenaar ging naar huis als iemand die rechtvaardig is in de ogen van God, maar die ander niet! En dat was een schok voor de Joodse toehoorders.

Ook al is voor ons die conclusie normaal, laten we toch eens nagaan waaróm precies Jezus die toen tegendraadse uitspraak deed. Wat deed de geëerde farizeeër dan zo verkeerd? En wat deed de gehate tollenaar dan zo goed?

Kort orgelspel

We waren gebleven bij de vraag: wat deed de farizeeër zo verkeerd en wat deed de tollenaar zo goed?

De farizeeër is enorm tevreden over zichzelf. Hij prijst zichzelf aan bij God. Fouten? Nee, die maakt hij niet. Vergeving vragen hoeft dus ook niet. Hij hoeft überhaupt niets te vragen. Zijn vrome leven, dat is zijn geschenk van God, welverdiend, dat wel. Hij is overtuigd van zijn eigen gerechtigheid bij God. Maar die tollenaar! Daar kan hij alleen maar op neerkijken. Hier zou ik die farizeeër willen wijzen op wat paus Franciscus in 2023 zei in een geïmproviseerde preek tijdens de Wereldjongerendagen: “Er is maar één situatie waarin je op iemand mag neerkijken: als je hem de hand reikt om overeind te komen”.

En de tollenaar, wat deed die zo goed? Hij beroemt zich nergens op. Hij kijkt naar binnen, niet naar een ander, hij ziet zijn fouten, erkent dat hij vergeving nodig heeft en vraagt die ook: “*God, wees mij zondaar genadig*”. Hij opent zich voor Gods barmhartigheid. En dáár raakt hij de kern.

Dat is waar het Jezus om gaat, dat is het beeld van God dat hij de mensen wil laten zien. Paus Franciscus verwoordde het zo: “Jezus Christus is het gezicht van Gods barmhartigheid. Juist in Jezus zie je God die innerlijk bewogen is.” Dom Isaac, abt van abdij Koningshoeven, zei tijdens een interview: “De meest gebruikte bijbelse kwaliteit, die God wordt toebedeeld, is ‘barmhartigheid’”. Dat raakt inderdaad Gods diepste wezen. Barmhartigheid, een woord met in het Hebreeuws dezelfde letters als ‘baarmoeder, moederschoot’. Beroep doen op Gods barmhartigheid, zoals de tollenaar deed, is dus als

vertoeven in Gods moederschoot: aanvaard, geborgen, bemind en zo als kwetsbaar wezen geschapen tot nieuw leven. Dichter bij God kun je niet komen. Meer nabij kun je God niet laten zijn. Het gaat dus niet om wat wij doen, maar om wat wij God laten doen: Hem laten zijn wie Hij is, ons toevertrouwen aan zijn barmhartigheid, zijn genade. Zulke mensen noemt Jezus rechtvaardig.

Diezelfde bevrijdende boodschap mochten we ook horen van de wijze Sirach in de eerste lezing: “*Persoonlijk aanzien is voor God niet van belang. Hij slaat acht op de smeekbede van een wees, op de jammerklachten van een weduwe.*” Dat raakt God. We mogen dus fouten maken, klein zijn, zwak zijn. We weten bij Wie we terecht kunnen...

HET MOOISTE ZONNELIED

G. *Uw schepping is een lied
dat ons haar schoonheid biedt,
het mooiste zonnelied
dat ooit bestaat.*

K. *De sterren, zon en maan
getuigen van uw Naam,
zoals ons klein bestaan
in U ontspringt.*

G. *De aarde in uw hand,
uw vol-van-liefde hand
is water, lucht en land
voor al wat leeft.*

G. *De mensen naar uw beeld,
wij één voor één gewild
opdat eenieder deelt
in waardigheid.*

K. *Maar aan de zijkant gaan
die in de schaduw staan,
Gij spreekt de mensheid aan
om recht te doen.*

G. *Gij die ons leven kent,
Gij die met mensen bent
maak ons tot instrument
van vrede weer.*

BELIJDENIS

- V. Ik geloof in een wereld vol liefde,
een wereld van God,
een God die altijd dicht bij je is.
- A. Ik geloof dat Jezus is gekomen
uit liefde voor de mens -
zonder onderscheid naar kleur,
geaardheid, rang of stand.
Ik geloof in zijn opdracht:
heb je naaste lief
en probeer dat waar te maken.
- V. Ik geloof in een gemeenschap
die mensen verder helpt,
die mij sterkt in het geloof
dat God naar ons glimlacht
en zijn licht over ieder van ons laat schijnen.
- A. Amen

ORGELSPEL

Collecte
Brood en Beker

GEDACHTENIS

Het schijnsel van uw glans over ons bestaan,
de warmte van uw adem door ons heen,
een teken van uw genade in ons leven.
We doen samen wat te doen staat
tot alle leven in U zal zijn voltooid.

Bidden wij voor hen die ziek zijn,
tobben, in het ongewisse verkeren.
Denk aan hen die bij hen waken,
hen liefdevol terzijde staan.

Gedenk hen die brood en beker
dagelijks met ons deelden
en ons zijn ontvallen,
naam voor naam, gezicht voor gezicht.
In dankbaarheid en liefde gedenken wij
Peer Verhoeven (2023) rond zijn verjaardag.
Ook gedenken wij Ton Schipperheijn,
die op 19 oktober 2024 is overleden.
Eeuwige, Bron van alle leven,
koester de namen van al onze lieve doden,
schrijf ze in de palm van uw hand,
dat zij geborgen zijn bij U.

Bidden we voor allen
die slachtoffer zijn geworden
van de vele oorlogen.
Dat zij die al dat zinloze geweld overleven,
troost en kracht mogen vinden
om weer op te staan.

Bidden wij voor allen die de weg kwijtraken
in onze wereld, die zo verward is.
Wees ons nabij nu alles zo onzeker is.
Geef ons de moed om vol te houden;
dat de wanhoop ons niet overmeestert.

Bidden we voor de Kerk, waar ter wereld ook,
blaas haar nieuw leven in
met de adem van uw Geest.
Dat wij haar een menselijk gezicht geven
en haar omvormen tot een gastvrij huis
waar ze allemaal welkom zijn:
zoekers naar zekerheden én eeuwige twijfelaars.
Dat hier telkens weer mensen opstaan
die elkaar met liefdevolle zorg terzijde staan.

A. Er zij licht, vrede, rust.

LIED

*Wees gegroet, Maria, vol van genade,
de Heer is met u,
Gij zijt de gezegende onder de vrouwen,
en gezegend is Jezus, de vrucht van uw schoot.
Heilige Maria, Moeder van God,
bid voor ons, zondaars,
nu en in het uur van onze dood,
Amen.*

GEBED AAN TAFEL

- G. *Heer, hoor ons bidden aan
de vragen van ons hart.
Wil onze pijn verstaan
in 't donker van de nacht.
Reik ons uw licht weer aan
in liefde en geloof.
Kom, wakker in ons aan
de kleine vlam van hoop.*
- V. Aan deze tafel gedenken wij Jezus,
die een Jood was in hart en nieren

en door zijn godsvertrouwen
een toonbeeld kon worden voor ons.

Zo zien wij wie wij zelf kunnen worden:
mensen van vlees en bloed zijn wij,
maar ook vol van God, net als hij.

G. *Heer, hoor ons bidden aan
om vrede en om licht;
voor wie is heengegaan
nieuw land en ruimer zicht.
Jij blies ons leven aan;
wij zijn jouw eigen vondst.
Jij blijft in ons bestaan,
jouw adem leeft in ons.*

V. Hij leefde van wat komen gaat
en bracht Gods nieuwe wereld op gang.
Hij trok op met randfiguren,
bij voorkeur met hén deelde hij zijn tafel.
In woord en daad maakte hij waar,
dat ons leven draait om recht,
en om barmhartigheid en trouw.

Steeds was Jezus voor anderen in de weer,
vooral voor zieken en de minsten der mensen,
maar ook was hij vaak in gebed verzonken,
alleen op een stille plek of in de bergen,
waar hij nieuwe krachten opdeed,
want bidden maakt anders
en opent ook onze eigen ogen
voor wat ons nu te doen staat.

G. *Heer, hoor ons bidden aan
in hoop en vrees bijeen.
Eén is ons voorgegaan
dwars door het donker heen.
Wie in zijn spoor geleefd,
de mensen goedgegaan,
soms pijn geleden heeft,
al uit de dood opstaan.*

V. Hij heeft ten afscheid
brood genomen en gedeeld:
het ene leven ons gegeven.
Hij heeft ons zijn beker overgedragen
en alle zoet en zuur te drinken gegeven,
totdat in recht en gerechtigheid
Gods wereld zal zijn voltooid.
Hij is aan geen kwaad ten onder gegaan,

heeft niet in het graf zijn einde,
maar in God zijn voltooiing gevonden.

Leef zoals hij.
Breek samen brood,
drink de beker en deel met elkaar
alle lief en leed.

Bid zoals hij gebeden heeft:

ONZE VADER

Gezongen

*Onze Vader die in de hemel zijt
uw naam worde geheiligd,
uw rijk kome; uw wil geschiede
op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schuld
zoals ook wij aan anderen
hun schuld vergeven.
En leid ons niet in bekoring,
maar verlos ons van het kwade.
Amen.*

V. Moge het delen van dit brood en deze beker
ons sterken in de hoop
dat er een nieuwe wereld zal komen
waarin genoeg brood is voor allen
en recht en liefde aan allen geschieden.

COMMUNIE

Orgelspel

COMMUNIELIED

*Gij, Gij peilt mijn hart
Gij doorgrondt mij,
Gij weet mijn gaan en mijn staan.
Gij kent mijn gedachten van verre
mijn reizen en trekken, mijn rusten.
Mijn wegen, alle, zijn U bekend -
ieder woord dat komt op mijn lippen,
onuitgesproken nog, Gij hoort het al.*

*Beklim ik de hemel, daar zijt Gij,
daal ik af in de aarde, daar vind ik U ook.
Had ik vleugels van morgenrood,
vloog ik over de verste zeeën,
ook daar Gij, uw hand
uw rechterhand die mij vasthoudt.*

*Uw schepping ben ik in hart en nieren,
Gij hebt mij geweven
in de schoot van mijn moeder.
Gij Eeuwige, peil nu mijn hart
doorgrond mij, toets mijn verborgen gedachten.*

*Ik ben toch niet op een doodlopende weg.
Leid mij voort op de weg van uw dagen.*

GEBED EN LIED

V. Wanneer wij ervaren
hoe broos en kwetsbaar wij zijn,
laat ons dan elkaar de hand reiken
en voelen wat ons samenbindt.

G. *Laat onze woorden stijgen
voor uw gezicht als wierook.
Zie in ons het verlangen
een mens te zijn van U.
Kom, adem ons open,
kom, adem ons open,
adem ons open.*

V. Laat uw woorden de kracht zijn
die ons bevrijdt uit onszelf
en ons tot méér in staat stelt
dan wij durven vermoeden.

G. *Laat onze woorden stijgen
voor uw gezicht als wierook.
Zie in ons het verlangen
een mens te zijn van U.
Kom, adem ons open,
kom, adem ons open,
adem ons open.*

V. Vervul onze uitgesproken verlangens
maar vooral de verlangens
die we met ons meedragen,
onuitgesproken, diep in ons hart.

G. *Laat onze woorden stijgen
voor uw gezicht als wierook.
Zie in ons het verlangen
een mens te zijn van U.
Kom, adem ons open,
kom, adem ons open,
adem ons open.*

AFSLUITING

Op zaterdag 1 november gedenken wij onze geliefde overledenen. Dan noemen wij hun namen, niet alleen van overledenen uit het afgelopen jaar, maar ook uit een veel verder verleden. U kunt daarvoor uiterlijk tot donderdag 24 oktober namen doorgeven aan Wim Weren. Zijn telefoonnummer en mailadres staan vermeld op het einde van al onze tekstboekjes. U kunt namen ook vermelden op de formulieren die achter in het kerkje gereedliggen.

Graag nodig ik u uit om, als dat kan, te gaan staan voor de gezongen Zegenbede.

ZEGENBEDE

Gezongen

*De Levende zegene en behoede u.
De Levende doe zijn aangezicht
over u lichten, en zij u genadig.
De Levende verheffe
zijn aangezicht over u,
en geve u vrede.*

*Zegen ons en behoed ons,
doe lichten over ons uw aangezicht
en wees ons genadig.
Zegen ons en behoed ons,
doe lichten over ons uw aangezicht
en geef ons vrede.*

V. Gij, Levende, ga met ons mee
op onze weg door het leven.
Wees onze metgezel en reisgenoot,
en zegen ons,
zodat wij voor elkaar tot zegen kunnen zijn.
Dat vragen wij
in de naam van de levende God,
van Jezus de Gezalfde
en van de helende Geest.

A. Amen.

ORGELSPEL

VERANTWOORDING

Deze viering is samengesteld door de Liturgische Werkgroep van de Open Kerk.

Lectoren: Nicole Mariën en Wim Weren

Overweging: Nicole Mariën.

Koor onder leiding van Jac Peeters.

Organist: Sjak Smulders.

LIEDKEUZE

**A 49 Wees hier aanwezig,
Huub Oosterhuis / Tom Löwenthal.**

**A 164 Dat mensen de eeuwen door
Peer Verhoeven / Willem Vogel.**

**A 153 Geen vreemden voor elkaar
Marcel Zagers / Willem Vogel.**

**A 180a Het mooiste zonnelielied
Marcel Zagers / Willem Vogel.**

**A 250 Wees gegroet,
Anton Kropivsek.**

**A 111 Heer, hoor ons bidden aan,
Cees Remmers / Willem Vogel.**

**A 76 Onze Vader,
Nicolai Rimsky-Korsakov.**

**A 51 Gij, Gij peilt mijn hart,
Huub Oosterhuis / Antoine Oomen.**

**A 277 Kom, adem ons open,
Sieds Prins / Tom Löwenthal.**

**A 280 Zegenbede,
Numeri 6:24-27 / Gert Bremer.**

AFBEELDING

De farizeeër en de tollenaar (Publiek Domein)

INTENTIES VOOR DE GEDACHTENIS

Wij spreken in elke viering intenties uit voor overledenen. Namen daarvoor kunt u doorgeven aan Wim Weren, telefonisch (013 52 19 343) of via e-mail (w.j.c.weren@gmail.com). En vandaag dus ook op de formulieren achter in de kerk. Uiteraard kunt u ook andere intenties doorgeven.